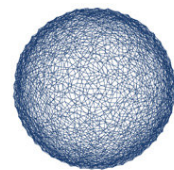

København 2009 - hva må til?

FNI-seminar, 21.11.2008
Bård Lahn, klimarådgiver

 NORGES
NATURVERNFORBUND

COP15
COPENHAGEN

Utfordringen for København

- To hovedmål:
  - Store nok utslippskutt
  - Rettferdig fordeling av ansvaret
- Ett hovedproblem:
  - Mistillit mellom Nord og Sør

 NORGES
NATURVERNFORBUND

Nødvendige reduksjoner innen 2020 og 2050 for stabilisering på 450 ppm CO₂

	Globalt	Anneks I	Ikke-Anneks I
2020	Utslippstoppen nådd innen 2000-2015	25-40 % reduksjon fra 1990-nivå	Substansielt avvik fra referansebanen i Latin-Amerika, Midt-østen, Øst-Asia og sentralplanlagte Asia
2050	50-85 % reduksjon fra 2000-nivå	80-95 % reduksjon fra 1990-nivå	Substansielt avvik fra referansebanen i alle regioner

(IPCC AR4 WGIII)

 NORGES
NATURVERNFORBUND

Nødvendige reduksjoner innen 2020 og 2050 for stabilisering på 450 ppm CO₂

	Globalt	Anneks I	Ikke-Anneks I
2020	Utslippstoppen nådd innen 2000-2015	25-40 % reduksjon fra 1990-nivå	15-30 % reduksjon fra IPCCs referansebane
2050	50-85 % reduksjon fra 2000-nivå	80-95 % reduksjon fra 1990-nivå	

(den Elzen & Höhne, 2008)

 NORGES
NATURVERNFORBUND

Store nok utslippskutt

- Rike land: 40 prosent under 1990 i 2020
- Reduksjoner i utviklingsland *i tillegg!*
- Økt fleksibilitet = større mål

Hold løftene først!

Developing countries should not be asked to take on binding national targets until developed countries provide the example of lower carbon growth

Lord Nicholas Stern, 2008

Rettferdig ansvarsfordeling

- Forpliktelser for rike land:
  - Kraftige reduksjoner på kort/middels sikt
  - Finansiering av utslippsreduksjoner og tilpasningstiltak i Sør som *tillegg til dette*
- Forpliktelser for utviklingsland:
  - Differensiering basert på frivillighet
  - Incentiver for ulike "Nationally Appropriate Mitigation Actions" (NAMA)

Ny finansieringsmekanisme

- Inntekter må være *sikre, nye* (dvs. ikke bistand) og komme *i tillegg til utslippsforpliktelser*
  - Auksjonering - Norge
  - Direkte bidrag - G77
  - Sektoravgifter - Tuvalu m.fl.

Ny finansieringsmekanisme

- Støtte til mange tiltak i Sør... - **G77**
  - Kapasitetsbygging
  - Teknologiutvikling og -overføring
  - NAMA
  - REDD
  - Tilpasningstiltak
- ...og kanskje noen i Nord? - **Mexico**
  - Teknologiutvikling

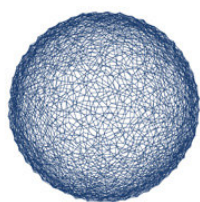
Prioriteringer for Norge

- Aktivist for 2°C
- Samarbeid med Sør om finansiering
- REDD: Vern om viktige prinsipper
- Utslipp fra skip og fly

Prioriteringer i Poznan

- Tydelig politisk "marsj-ordre"
- Klar støtte til 25-40 prosent reduksjon
- Støtte til *prinsippet* om en ny finansieringsmekanisme

- Ikke vent på USA!

 NORGES
NATURVERNFORBUND

www.naturvern.no/klimaforhandlinger

 NORGES
NATURVERNFORBUND